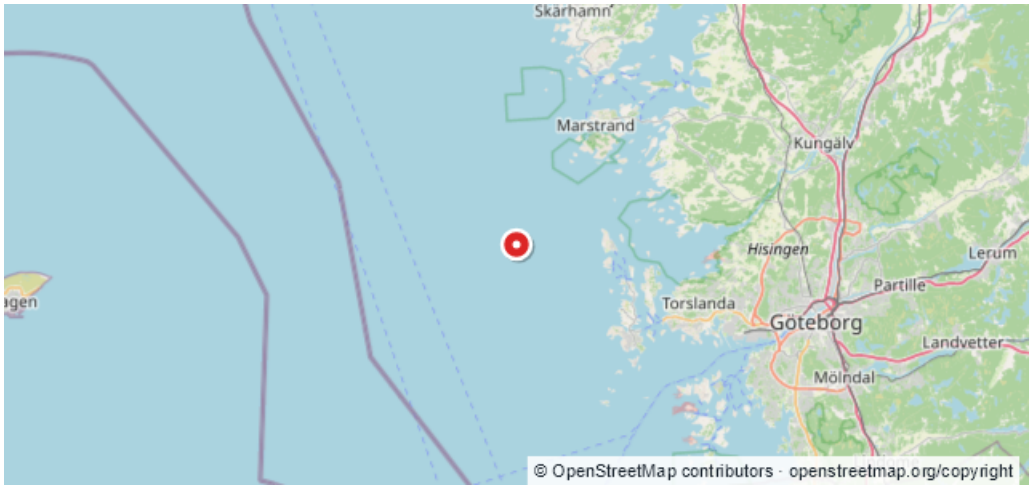
Westphalen S/S

ID: 4262 · Bekræftet position
www.vragguiden.dk/vrag/4262

Position & Dybde

WGS84 · Beregnet WGS84-visning
57:46,667N 11:27,163E

ED50
57:46,813 11:27,431

Dybde (top)	Dybde (bund)
34 m	**52 m**
Stævnretning	Afstand til kyst
Ukendt	**4,1 km**

Beskrivelse

Kilde:$.Thomas Krantz, H-Backa, Sverige Det er ukendt hvilke datum GPS pos er opgivet i, men DykInfo redaktionen for- moder at det er WGS 84 pos: 57:46,783 11:27,371 som så er omregnet til ED 50 Vraget har også været kaldt Ernas vrag efter skibet, der fandt det. Kilde:$.Allan Jensen med pos 57:46,66 11:27,26 Positionen er sikker men det er ukendt hvilke datum der er anvendt, men da det er et stor vrag kan det genfindes. Kilde:$.Skawdyk Undervandsguide v. John Andersen Kæde.10B (B05,56-H42,40.=57:46,70 11:27,24. Vraget er brækket midt over og ligger med stævn og agterskib i samme. Forskibet ligger på bb side, agterskibet ligger på sb side. Midtskibs ligger Vragdelene 20 meter fra hinanden. Bygget i 1906 hos J. C. Tecklenborg AG, Geestem□nde, bygning nr. 208. 5367 brt, 3200 nrt, 10.700 tdw, 130,5x16,1x8,5 m, Maskine 4 cyl. IIII-exp, 2750 psi (1500 hk), 11,5 kn. Rederi: Deutsche Lufthansa AG, Berlin (fra 1933). Skibet fungerede frem til 1939 som katapultskib for Lufthansa. Fly kunne starte fra skibets dæk, lande på vandet og hejses ombord på skibet igen. Var stationeret i Atlanterhavet. Fra 1941 blev det hovedsagelig anvendt til troppe- og materieltransport. Den 8. september var skibet i meget hårdt vejr på vej sydover gennem Kattegat. Ca. kl. 11.15 lød der en kraftig eksplosion forrest i skibet og 45 sek. senere lød der endnu en ved den bagerste del af skibet. Skibet blev ramt af to miner. Jagerne fra den svenske marine der deltog i redningsarbejdet. Den 7. september havde Westfalen forladt Norge med ca. 200 tyskere soldater og 75-80 fanger. Fangerne der skulle transporteres til lejre i Tyskland var placeret i skrueaksel tunnelen længst nede i skibet. De var stuvet så tæt sammen at nogle måtte stå op når andre skulle sove, på dørken lå der træuld der havde været anvendt til flere tidligere transporter af fanger, og der stank fælt i det mørke rum. Chefen for transporten var den tyske SS Scharf□hrer Wilhelm Heinze med øgenavnet "Bankemanden", han var kendt for at udøve tortur som led i videnskabelige forsøg. Fangerne blev lukket op fra bunden af skibet, og det lykkedes dem at komme op på dækket uden at der opstod panik. På dækket herskede der til gengæld vild panik, og alle sloges for at få plads i redningsbådene. Så vidt det vides overlevede kun fem af de norske fanger. I alt overlevede kun 78 personer forliset,

150 omkom. Litteraturhenvisninger: Jung/Wenzel/Abendroth, Die Schiffe und Boote der deutschen Seeflieger 1912-1976. Motorbuch- Verlag, Stuttgart 1977 (mange billeder) Erich Gr"ner, Die deutschen Kriegsschiffe 1815-1945, bind 2. J. F. Lehmanns Verlag 1968, M□nchen. Karl-Heinz Schwadtke, Deutschlands Handelsschiffe 1939-1945 (med illustrationer). Verlag Gerh. Stalling AG, Oldenburg og Hamburg 1974. (c)Rettet den 13/02-2000. ANDERS CLAUSEN ### Svensk kildeopdatering fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1960:5546 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 01-01-1960 **Kildens position (WGS84):** 57:46,703N 11:27,187E **Område:** Öckerö, Västra Götaland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/f63e35c2-e435-42e7-b7b3-72124ef4e997) ### Dansk sammendrag af opdateringen Vraget af Westfalen blev fundet af danske dykkere i 1993 og dykket på i 1993-94. Det ligger på styrbord side på 52 meters dybde, stærkt sønderbrudt og med stævn- og agterpartiet oven på hinanden. Skibet blev sprængt af en mine. Af de omkring 200 tyske soldater og 75-80 fanger om bord overlevede kun 78 personer, heriblandt fem norske fanger. Ved bjærgningerne i 1993-94 blev blandt andet et kompas og en lampe taget op. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Bärgningar: 1993-94 bärgades: Kompass, lampa. Övrigt: Dykning Händelseförlopp: Vraket funnet av danska dykare 1993. Dykningar 1993-94. Vraket ligger på 52 m djup på styrbordssidan sönderbrutet med stäv-och akterparti ovanpå varandra. Skiss av vraket och lista på bärgade föremål i Doss: 145:9:5 lägg:2., Minsprängd. Av de tyska trupperna (200 man) och fångarna (75-80 man) överlevde endast 78 man, av dem var 5 st norska fångar. **Alternative navne:** - WESTFALEN **Placering:** Synlig over havbunden **Antikvarisk vurdering:** Ingen antikvarisk bedömning **Antikvarisk kommentar:** Rättad efter fellista inför migrering av FMIS. Registrerad som Förlisningsuppgift i äldre databas. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Överförd till annan lämning — Dubbelregistrering. Överförd till L1960:6493. **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Okänd — Uppgift saknas **Skriftlige kilder:** - Arkivhandlingar: SMG Arkiv: Kustlämningar och Marinarkeologi, Bohuläns Mueum rapport 1992-02-27. - Litteraturhänvisning: U H Johansson 1990 Skeppsvrak på västkusten Göteborg. s. 23-24. Terje Fredh Det hände i väst 1978. - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: OKÄND:584 **Publiceret:** 22-12-2021 **Senest ændret:** 22-12-2021 **Registreringsgrundlag:** Sjökort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 25 m ### Svensk kildeopdatering fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1960:6493 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 01-01-1960 **Kildens position (WGS84):** 57:46,664N 11:27,286E **Område:** Öckerö, Västra Götaland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/945ef520-147d-4520-ab29-b2caf11be4db) ### Dansk sammendrag af opdateringen Dampskibet Westfalen fra Bremen var bygget af stål i 1905 og målte 124,8 × 16,1 × 9,4 m. Frem til 1939 fungerede det som katapultskib for Lufthansa i Atlanterhavet, hvor fly kunne starte fra dækket, lande på vandet og løftes om bord igen. Fra 1941 blev skibet hovedsageligt brugt til transport af tropper og materiel og senere som tysk fangetransportskib. Den 7. september 1944 forlod Westfalen Norge med omkring 200 tyske soldater og 75-80 fanger, heriblandt 50 norske modstandsfolk, som skulle føres til lejre i Tyskland. Fangerne var anbragt tæt sammen i propeltunnelen nederst i skibet, hvor nogle måtte stå, mens andre sov, og hvor gulvet var dækket af ildelugtende træuld fra tidligere fangetransporter. Transporten blev ledet af SS-Scharführer Wilhelm Heinze, kaldet "Bankemanden", som var kendt for tortur i forbindelse med videnskabelige eksperimenter. Ifølge hændelsesberetningen sejlede skibet den 8. september sydpå gennem Kattegat i meget hårdt vejr, da en kraftig eksplosion omkring kl. 11.15 ramte forskibet, efterfulgt 45 sekunder senere af endnu en eksplosion agter. Registreringen angiver samtidig, at Westfalen blev minesprængt den 7. september. Fangerne blev lukket ud og nåede dækket uden panik, men dér opstod voldsom kamp om pladserne i redningsbådene. Så vidt vides overlevede kun fem af de norske fanger. I alt overlevede 78 mennesker, mens 150 omkom, heriblandt Wilhelm Heinze. Vraget ligger i Kattegat cirka 3 sømil vestsydvest for Stora Pölsan. Skroget er brækket midt over; forskibet ligger på bagbord side og agterskibet på styrbord side, med cirka 20 m mellem vragdelene midtskibs. Danske sportsdykkere har bjærget blandt andet et kompas og en lampe, som er i privat eje. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Fartygslämning, WESTFALEN, minsprängd 1944-09-07. Fartygsskrovet är brutet mitt itu och ligger med stäven och akterskepp samman. Förskeppet ligger på babordssidan, medan akterskeppet ligger på styrbordssidan. Midskepps ligger vrakdelarna 20 meter från varandra. Historik: Ångaren Westfalen från Bremen, tyskfångtransportfartyg. Fartyget fungerade fram till 1939 som katapultskepp för Lufthansa. Flyg kunde starta från fartygets däck, landa på vattnet och lyftas ombord igen. Westfalen var stationerat i Atlanthavet. Från 1941 blev

fartyget mestadels använt till trupp- och materialtransport. Dimensioner och byggnadsår: 124.8x16.1x9.4m, stål, 1905. Händelseförlopp: Den 7/9 hade fartyget lämnat Norge med ca 200 tyska soldater och 75-80 fångar ombord (50 norska motståndsmän). Fångarna, som skulle transpoerteras till läger i Tyskland, var placerade i propellertunneln längst ner i skeppet. De var stuvade så tätt samman att några måste stå upp när andra skulle sova. På durken låg träull som använts vid tidigare transporter av fångar, vilken stank hemskt i det mörka rummet. Chefen för transporten var den tyske SS Scharführer Wilhelm Heinze med öknamnet "Bankemanden", han var känd för att utöva tortyr som led i vetenskapliga experiment. Den 8/9 var fartyget i mycket hårt väder på väg söderut genom Kattegatt. Ca kl. 11:15 ljöd en kraftig explosion förut i skeppet och 45 sekunder senare ljöd ytterligare en i akter av fartyget. Fångarna släpptes ut från från botten av fartyget och de lyckades komma upp på däcket utan att det uppstod panik. Väl uppe på däck uppstod vild panik och alla slogs om plats i livräddningsbåtarna. Så vitt man vet överlevde endast fem av de norska fångarna. Totalt överlevde 78 personer medan 150 omkom, däribland Wilhelm Heinze. Bärgning: Ett antal föremål har bärgats av danska sportdykare. Fyndlista: Kompass, lampa m m har bärgats av danska sportdykare. Privat ägo. **Alternative navne:** - WESTFALEN **Orientering:** Ca 3 nm VSV om Stora Pölsan (VM), Kattegatt. **Placering:** Under vand **Antikvarisk vurdering:** Fornlämning **Begrundelse:** Högt kulturhistoriskt värde. **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Fundet er bekræftet ved en fysisk undersøgelse **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Maskin - Material: Järn/stål **Skriftlige kilder:** - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Litteraturhänvisning: Jung/Wentzel/Abendroth 1977 Die Schiffe und Boote der deutschen Seeflieger 1912-1976, Stuttgart - Svensk Sjöfarts Tidning 46/95 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 931:008 - Skandinaviskt vrakarkiv nr: V-025. **Registreringsaktivitet:** Beslut om fornlämningsförklaring enligt beslut 2025-10-15 av Länsstyrelsen Västra Götalands län. **Publiceret:** 15-10-2025 **Senest ændret:** 15-10-2025 **Registreringsgrundlag:** Annat underlag **Målemetode:** RTK **Positionsfejlmargin:** 1 m **Indlæsningsusikkerhed:** 1 m

Sidst rettet af: twm Dato: 15-09-2026

Billeder (2)

